

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 21. oktober 2009

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. inatsisartuts efterårssamling, tirsdag den 20. oktober 2009.

Inatsisartut behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 138:

Beslutningsforslag om, at Naalakkersuisut udarbejder et lovforslag, som omhandler nedsættelse af rentesatsen på den overskydende skat i Grønland fra de nuværende 4 % til 2 %.

(Medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)
(1. behandling)

I begrundelserne for forslaget anfører forslagsstilleren kortfattet, at den nuværende rente på 4 % på overskydende skat i Grønland er meget høj i forhold til andre forrentningsmuligheder. Der foreslås derfor en nedsættelse og fastsættelse af renten fra de nuværende 4 % til 2 %. Dette vil medføre en økonomisk gevinst for Selvstyret og reducerer sandsynligheden for at der spekuleres i at indbetale for megen skat.

I Naalakkersuisuts besvarelse til de fremsatte beslutningsforslag oplyste medlem af Naalakkersuisut for finanser Palle Christiansen, at Naalakkersuisut ikke har intentioner om at ændre ved den aktuelle rentesats for godtgørelse ved overskydende skat. Det er Naalakkersuisuts opfattelse at spekulationselementet er ubetydeligt med de begrænsninger, der allerede er fastsat i den nuværende lovgivning, ligesom en ændring af satsen med henvisning til det nuværende lave renteniveau alt andet lige vil betyde, at satsen for godtgørelse skal ændres hver gang renteniveauet ændres.

Naalakkersuisut indstillede at forslaget henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget forinden 2. behandlingen.

Partiet Inuit Ataqatigiit fulgte forslagsstilleren fra samme parti og indstillede sagen til behandling i Skatte- og Afgiftsudvalget.

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqquataa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

Partiet Siumut indstillede forslaget til afvisning og lagde vægt på, at der er en mulighed for at hente offentlige tilgodehavender ved modregning i overskydende skat. Partiet fandt i øvrigt en rente på 4 % passende og mente ikke ordningen bliver brugt til spekulation.

Partiet Demokraterne tilsluttede sig forslaget med begrundelse i, at en nedsættelse af renten ville være en besparelse for Landskassen.

Partiet Atassut bemærkede, at Naalakkersuisut har henvist forslaget til udvalgsbehandling, selv om man ikke mener, der er behov for at gøre noget ved renten lige nu. Partiet tilsluttede sig Naalakkersuisuts indstilling.

Partiet Kattusseqatigiit gik ind for forslaget og tilsluttede sig forslagets oversendelse til Skatte- og Afgiftsudvalget.

Efter partiernes tilkendegivelse tilkendegav medlemmet af Naalakkersuisut, at det er Inatsisartut, der bestemmer forrentningen og at dette kunne afgøres i udvalgsarbejdet.

Med kun Siumut imod oversendtes forslaget til videre drøftelse i Skatte- og Afgiftsudvalget inden 2. behandlingen.

Punkt 18:

Forslag til beslutning om at Naalakkersuisut senest i 2011 pålægges at igangsætte et arbejde, der skal resultere i en national kræftplan.

(Medlem af Inatsisartut, Astrid Fleischer Rex, Demokraterne)

(1. behandling)

I begrundelserne for forslaget anfører forslagsstilleren bl.a., at Demokraternes formål med at stille forslaget er et ønske om en bred og langsigtet indsats over for de kræftsyge. En kræftplan vil kunne redde liv og en kræftplan vil kunne spare samfundet for mange penge til behandling.

Det anføres endvidere, at det fra lægeligt hold antages at over 50 % af tilfældene af kræft i Grønland kan forebygges. Dvs. at antallet kan forventes at falde kraftigt eller at væksten kan reduceres, hvis den forebyggende og oplysende indsats om tobaksrygning og alkoholindtagelse intensiveres og dermed resulterer i et nedsat antal rygere og mindre alkoholindtagelse.

I Naalakkersuisuts besvarelse til de fremsatte beslutningsforslag gennemgik medlem af Naalakkersuisut for sundhed Agathe Fontain Sundhedsvæsenets indsats på kræftområdet. Hun sammenfattede, at Naalakkersuisut indstiller at forslaget i sin nuværende form forkastes; men Naalakkersuisut vil meget gerne medvirke til at der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en redegørelse for den nuværende opsporing og behandling af kræft, omkring muligheden for at forbedre overvågningen af udviklingen indenfor kræftområdet, og om kræftpatienter oplever forløbet som sammenhængende og effektivt. Dette arbejde vil foregå i Departementet for Sundhed.

Partierne var alle fulde af støtte til forslaget, men kun forslagsstilleren og hendes partimente at en national kræftplan kunne nå at implementeres senest i 2011. De øvrige partier støttede Naalakkersuisut i nedsættelse af en arbejdsgruppe, der skal arbejde videre med forslaget og andre muligheder.

Alle var dog enige om at forslaget kan drøftes videre i udvalg og forslaget henvistes derfor til videre drøftelse i Sundhedsudvalget inden 2. behandlingen.

Punkt 105:

Forslag til beslutning om at Naalakkersuisut pålægges til at fastsætte en maksimal ventetid fra konstatering af kræftsygdom til behandlingen går i gang.

(Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Siumut)

(1. behandling)

I begrundelserne for forslaget anfører forslagsstilleren bl.a., at Sundhedsstyrelsen i Danmark har fastsat maksimale ventetider til behandling for patienter der lider af livstruende sygdomme. Siumut mener, at skal der ventes på en behandling skal denne gøres så kort som overhovedet muligt og der skal sættes en grænse for hvor mange dage ventetiden allerhøjest må vare efter at sygdommen er konstateret.

I Naalakkersuisuts besvarelse til de fremsatte beslutningsforslag oplyste medlem af Naalakkersuisut for sundhed Agathe Fontain bl.a., at udredning og behandling af kræftsygdomme foregår generelt efter de samme retningslinjer som i Danmark. Det gælder både kræftformer, der diagnosticeres og behandles i Grønland og former, der kræver behandling udenfor Grønland.

Kræft bliver i sundhedsvæsenet i Grønland betragtet som en akut livstruende sygdom, og der er i dag ingen egentlig ventetid i sundhedsvæsenet på udredning ved mistanke om en kræftsygdom. Forløbet fra mistanke om kræft til diagnosen er stillet, er derfor ikke længere i Grønland end i Danmark.

Naalakkersuisut indstillede forslaget til forkastelse.

Partiet Siumut støttede forslaget varmt og fandt at det er helt i tråd med Neriuffik's (Kræftens Bekæmpelse i Grønland's) anbefaling.

Partierne Inuit Ataqatigiit, Demokraterne, Atassut og Kattusseqatigiit Partiiat kunne ikke støtte forslaget, da man på et nyligt afholdt sundhedsseminar har fået oplyst, at der ikke findes venteliste på kræftbehandling i Grønland. Forslaget var derfor ikke relevant.

Medlemmet af Naalakkersuisut kunne supplere med, at der er fast praksis for i sundhedsvæsenet, at når kræft er konstateret, starter men hurtigst muligt et behandlingsforløb op, så hun fandt ingen grund til fastsættelse af en maksimal ventetid.

Forslaget sendtes videre til 2. behandling uden mellemliggende udvalgsbehandling.

Punkt 64:

Forslag til beslutning om at Naalakkersuisut pålægges fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 12 af 29. oktober 1999 om fangst og jagt med senere ændringer, således at lovens bruttoindkomstkriterium erstattes af et krav om, at mindst halvdelen af et indkomstår bruges til erhvervsmæssig fangst og jagt for at opnå erhvervsjagtbevis.

(Atassuts medlemmer af Inatsisartut: Finn Karlsen, Sivert K. Heilmann, Knud Kristiansen)

Forslagsstillerne vil på baggrund af tidligere diskussioner om indkomstkriteriet og dets hæmmende virkninger på anden indkomst for fangerne gerne have det revurderet. Forslaget tilsigter at bibeholde erhvervsfangerne som en gruppe, men samtidig at give dem mulighed for at tjene penge ved andre erhverv specielt i perioder, hvor der ikke er fangst.

Naalakkersuisut tilkendegav sympati for tanken om at hjælpe fangerne, men medlem af Naalakkersuisut for fiskeri, fangst og landbrug, Ane Hansen mente, at forslaget vil være meget vanskeligt at administrere og i øvrigt vil åbne op for, at andre grupper så også vil kunne få erhvervsfangstbevis og dermed adgang til særlige kvoter til erhvervsfangerne.

Partiet Inuit Ataqatigiit indstillede forslaget til afslag, primært da man er enig med Naalakkersuisut i den vanskelige administration og ser hellere, at der bliver set på kriterierne for at opnå erhvervsfangstbevis da der nu alligevel er igangsat en handlingsprogram- og plan for en fremtidig regionsbaseret fødevareforsyning.

Partiet Siumut ønskede at drøfte sagen i udvalg og krævede at administrationen af fangstbeviser bliver lagt ud til kommunerne. Partiet var helt uenig i Naalakkersuisuts bemærkninger om administrationen af en ny ordning.

Demokraterne ønskede forslaget afvist, da hovedsynspunktet for partiet er at fangst skal være hovederhvervet for en erhvervsfanger og dermed indbringe mindst 50 % af indtægten som i dag.

Partiet Atassut støttede varmt eget forslag og ville meget gerne drøfte sagen videre i udvalg.

Da kun et mindretal kunne støtte sagens videre behandling i udvalg oversendtes forslaget til 2. behandling i den nuværende form uden mellemliggende udvalgsbehandling.

Punkt 28:

Forslag til beslutning om at Naalakkersuisut pålægges at indføre førstehjælp som obligatorisk fag i folkeskolen fra 6. klassetrin og opefter.

(Medlem af Inatsisartut Andreas Uldum, Demokraterne)

Forslagsstilleren henviste i sin forelæggelse til, at simpel førstehjælp, herunder kendskab til hjertemassage, ville kunne forøge muligheden for at overleve hjertestop. Dette var dokumenteret fra udlandet.

I Naalakkersuisuts besvarelse var man begejstret for forslaget og allerede i gang med praktiske overvejelser om, hvorledes forslaget kan implementeres i praksis.

Alle partierne tilsluttede sig forslaget der sendtes videre til udvalgsbehandling i udvalget for kultur, uddannelse, forskning og kirke inden 2. behandlingen.

Punkt 42:

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at fastlægge en dato på en national ligestillingsdag i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit).

Forslagsstilleren mente, at man skal indføre den 20. maj som særlig ligestillingsdag. Den 20. maj er valgt fordi det markerer datoen for ikrafttræden af landstingslov om ligestillingsråd.

I Naalakkersuisuts bevarelse meddelte Maliina Abelsen at hun er glad for forslaget, som falder i tråd med en del projekter i Selvstyret og anbefalede at forslaget bliver imødekommet.

Partierne Inuit Ataqatigiit, Demokraterne, Atassut og Kattusseqatigiit Partiiat tilsluttede sig forslaget og foreslog sagen viderebehandlet i udvalg.

Partiet Siumut ville gerne drøfte sagen, men mente det er politisk uetisk først at afskaffe en tidligere vedtaget ”kulturdag” for nu at indføre en ”ligestillingsdag”.

Med flertallet for forslaget oversendtes dette til videre behandling i socialudvalget inden 2. behandlingen.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne